

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

українська

أوكراني

دَفْنُ الْمَوْتَى فِي الْمَسَاجِدِ

Поховання померлих у мечетях

Автор книги Вельмишановний шейх
Абдульазіз ібн Абдуллаг ібн Баз

دَفْنُ الْمَوْتَى فِي الْمَسَاجِدِ

Поховання померлих у мечетях

لِسَمَاحَةِ الشَّيْخِ الْعَلَّامَةِ
عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ
رَحِمَهُ اللَّهُ

Автор книги Вельмишановний шейх
Абдульазіз ібн Абдуллаг ібн Баз

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Одинадцятьте послання:

Поховання померлих у мечетях

З Іменем Аллага, і хвала Аллагу, мир і благословення посланцю Аллага, його родині і усім, хто слідує його шляхом. А далі:

я ознайомився з газетою «Хартум», виданою 17.04.1415 р. г., у якій було опубліковано повідомлення про поховання господина Мухаммада аль-Хасана аль-Ідрісі поруч з його батьком у їхній мечеті в місті Омдурман... і т. д.

Оскільки Аллаг зобов'язав давати щирі поради мусульманам і роз'яснювати суть того, що є забороненим в релігії, я вважаю за необхідне звернути увагу на те, що поховання в мечетях є справою забороненою. Більше того, це — один зі шляхів до багатобожжя, а також одне із характерних діянь юдеїв та християн, за які їх засудив Аллаг і прокляв Його посланець, мир йому і благословення Аллага, як це передано в обох «Сахіхах» від Айші, нехай буде задоволений нею Аллаг, що пророк Мухаммад, мир йому і благословення Аллага, сказав:

«لَعَنَ اللَّهُ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى، اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ».

«Нехай прокляне Аллаг юдеїв і християн, які перетворили могили своїх пророків на місця

поклоніння!» А у «Сахіх» Мусліма передається від Джундуба ібн Абдуллага, що пророк Мухаммад, мир йому і благословення Аллага, сказав:

«أَلَا وَإِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ كَانُوا يَتَّخِذُونَ قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ وَصَالِحِيهِمْ مَسَاجِدَ، أَلَا فَلَا تَتَّخِذُوا الْقُبُورَ مَسَاجِدَ؛ فَإِنِّي أَنهَاكُمُ عَنْ ذَلِكَ».

«І воістину, ті люди, що жили до вас перетворювали могили своїх пророків та праведників на місця поклоніння. Але ви ні в якому разі не перетворюйте могили на мечеті, бо, воістину, я заборонив вам це!», — і подібних хадісів багато.

Отже, обов'язком мусульман у кожному місці— як правителів, так і народів — боятися Аллага, остерігатися того, що Він заборонив, та ховати своїх померлих за межами мечетей, так само, як пророк Мухаммад, мир йому і благословення Аллага, та його сподвижники, нехай буде задоволений ними Аллаг, ховали померлих за межами мечетей. І так само чинили усі, хто щиро пішов їх шляхом.

Що ж стосується наявності могили пророка Мухаммада, мир йому і благословення Аллага, та двох його сподвижників — Абу Бакра та Умара, нехай буде задоволений Аллаг ними обома, — в його мечеті, то це не є доказом на дозволеність поховання померлих у мечетях.

Адже він, мир йому і благословення Аллага, був похований у своєму домі, а саме у домі своєї дружини Айші, нехай буде задоволений нею Аллаг, — а потім поруч із ним були поховані його два сподвижники. А коли аль-Валід ібн Абд аль-Малік вирішив розширити мечеть, то він включив цей дім пророка, мир йому і благословення Аллага, до її нової території, і це сталося наприкінці першого століття за гіджрою. Учені тієї епохи висловили свій протест проти такого кроку, однак правитель наполіг на своєму, вважаючи, що розширення мечеті є пріоритетним і в поєднанні приміщень немає жодної релігійної загрози.

Із цього кожному мусульманину має стати зрозуміло, що він, мир йому і благословення Аллага, та двоє його сподвижників, нехай буде задоволений ними обома Аллаг, не були поховані саме в мечеті. А те що їх могили з часом опинилися в межах мечеті внаслідок її добудови, жодним чином не дає підстав вважати поховання в мечетях дозволеними перед Аллагом. Початково їх поховали в будинку пророка, мир йому і благословення Аллага, і лише через десятиліття халіф аль-Валід ібн Абдул-Малік вирішив приєднати ці приміщення до загальної площі мечеті. І діяння аль-Валіда не може бути доказом для будь-кого

в цьому питанні, адже доказом є лише Книга й Сунна, а також одностайна позиція праведних попередників цієї громади, нехай буде задоволений ними Аллаг, і нехай Він зробить нас одними з тих, хто гідно слідує за ними!

З метою надання щирої поради та зняття з себе відповідальності перед Аллагом, це було написано: 14.05.1415 р.г.

А допомога — лише від Аллага. Нехай благословення і мир будуть над пророком Мухаммадом, його родиною, сподвижниками і всіма, хто щиро пішов за ними у благому.

uk397v4.0 - 15/04/2026

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and
the Prophet's Mosque in languages.

